

OSTANEK (19) *sb m*

o oraz e *prawdopodobnie jasne* (tak w ostać oraz -ek); -a- (15), -ã- (4); -ã- *BudNT, StryjKron, WujNT*, -a- : -ã- *BudBib* (15:1).

sg *N* ostanek (7). ◇ *G* ostanku (1). ◇ *D* ostankowi (2). ◇ *A* ostanek (2). ◇ *L* ostanku (1). ◇ *pl N* ostanki (1). ◇ *A* ostanki (3). ◇ *I* ostankami (1). ◇ *L* ostankoch (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVII(XVIII) w.

Pozostałość, reszta; koniec, ostatek; residuum PolAnt (19) : Od mężow ręka twoia lehowo/ od męża z (tego) świata/ ktorych dział w (tem) żywoćie/ á fkarbem twoim nápełniafz brzuch ich/ náfycáią fię (ich) fynowie/ á oftánki fwoie zoftáwuią máłym fwoim [*reponent residuum suum parvulis suis*]. *BudBib Ps* 17/14; bo bierze tegoż (drzewá) y grzeie fię/ záпали też (piec) y piecze chleb/ á (z oftánku) vzdziála Bogá/ y kłánia fię mu [*et coquet panem: etiam operabitur Deum*]. *BudBib Is* 44/15, I 369a *margin*, *Ier* 15/11; [Dla tego/ pri/ ieftem Bogiem/ iż też ieftem posłáńcem Bożym/ á nád to y poświęconym od Bogá. Niemowi: dla tego zem fie z Bogá vrodził. Homoufiáńfkie to iefzcze á Papiefkie oftánki/ bez pińmá ś. wymyślone. *BudArt* L8].

[*ostanek czego*: á zátym Turek oftánek Węgiérkfiey źiemie v Rákuřzan weźmie *GrabZdanie* S3v, D2, D2v.]

Wyrażenie przyimkowe: »na ostanku« (1): A ná oftánku dni [*in fine dierum*] ktore był krol zámierzył/ áby ie w wiedziono (przedeń) tedy ie w wiodł Podkomorzy przed Newuchad-nocará. *BudBib Dan* 1/18.

a. *O człowieku: pozostały przy życiu, ocalały; reliquus, residuus PolAnt* (14) : Dam Cydkijahá krolá Iehudfkiego y słuęi iego/ y lud/ y oftánki w mieście tym [*residuos in civitate hac*] (co fię zoftáło) od moru y od mieczá/ y od głodu do ręki Newuchad-recará krolá Bawelfkiego *BudBib Ier* 21/7; A oto oftánek w niey [*w Jeruzalem*] ktory vřzedł/ wywiedzieni fynowie y corki [*Et ecce remanebit in ea euasio eductorum filii et filiae*]/ oto oni wynidą do was/ á ogládaćie drogę iych/ y fpráwy iych/ á poćięfzeni będziećie po złem *BudBib Ez* 14/22, *Ioel* 2/32, *Rom* 11/5.

ostanek kogo, czego (10): wykidam też oftánki domu Iárowehámowego iáko kidáią gnoy áz do fczżátká. *BudBib 3.Reg* 14/10; zoftawił krol Bawelfki oftánek/ Iehudy/ y przełóżył nád niemi/ Gedaliáhá fyná Achikamowego fyná Száfánowego. *BudBib Ier* 40/11; Ktory Bog podobny ieft tobie? (bo) odpufzczáfz niepráwość/ y miiáfz wyftępek oftánkowi dziedzictwa twego. *BudBib Mich* 7/18, *Ier* 25/20, 40/15, *Ez* 9/8, *Soph* 2/7, 8; Litwá z oftankámi Pruffow pogánow vftáwicznymi wytarczkámi/ y naiázdámi/ Krzyżakow/ w Prufiech y w Liflanćiech dręczyli/ y trapili. *StryjKron* 375; Iefli z łáfki fą wybráne y zbáwione oftánki Zydow/ tedyć nie z vczynkow *WujNT* 563; [tá¿że w Taurice álbo Prekopie/ fą oftánki Gotow álbo Getow Litewfkich *StryjKron* 34 (*Linde*)].

[*W przeciwstawieniu*: »początek ... ostanek«: początek narodów Amalek/ lecz oftánek iego zginie do fczżátku. *BudBib Num* 24/20 (*Linde*).]

Szereg: »ostanek a ostatek« (1): Przeto żywę ia mowi Iehowá [...] / że Moaw iáko Sodomá będzie/ á fynowie Hamonowi iáko Gomorá/ ogrod ná pokrzywy/ y iámá fólna/ a puřtynia wieczna/ oftánek ludu mego [*residuum populi mei*] złupią ie/ á oftátek narodu mego [*et residuum gentis meae*] odziedziczą ie. *BudBib Soph* 2/9.

b. [*Relikwie*:

Szereg: »ostanki abo szczątki«: *Reliquie*, po Grecku *Lipfana*, po Polku/ *Ostánki*/ ábo *Ízczątki* świętych. *RegułaKlon Pv marg.*]

Synonimy: *reszta*; **a.** *ostały*.

Cf **OSTATEK**, [**OSTAWEK**]

AW